

JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D.
předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

UOHSX00EL2CH

Spisová značka: ÚOHS-O0003/2021/OS
Číslo jednací: ÚOHS-10391/2021/880/JHb

Brno: 6. 4. 2021

Vážený pane místopředsedo Evropského parlamentu,

dovolte mi, abych Vás úvodem tohoto dopisu srdečně pozdravil a vyjádřil naději, že se Vám i v této nelehké době daří dobře. Obracím se na Vás ve věci probíhající iniciativy týkající se změny podoby společné zemědělské politiky v období 2021–2027. Evropský parlament (dále též „**EP**“) v říjnu 2020 schválil pozměňovací návrhy k Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty (dále jen „**navrhované znění**“), které počítají s rozšířením výjimek z čl. 101 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „**SFEU**“).

Jménem Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „**Úřad**“), jakožto orgánu dohledu nad fungováním hospodářské soutěže České republiky, bych Vás rád upozornil na výrazné protisoutěžní prvky navrhovaného znění, jehož přijetí by mohlo vést k zásadnímu narušení soutěžního prostředí a v jeho důsledku snižování spotřebitelského blahobytu, k jehož maximalizaci fungující hospodářská soutěž slouží. Úřad je striktně proti navrhovanému velmi razantnímu a excesivnímu rozšiřování stávajících výjimek z článku 101 odst. 1 SFEU, jež považuje v současném rozsahu za zcela dostačující. Níže Vám k tomuto stanovisku přikládám výčet těchto navrhovaných výjimek, společně se zdůvodněním jejich možného dopadu na hospodářskou soutěž.

1. kartelové dohody celých dodavatelských řetězců o cenách a množství (prostřednictvím mezioborových organizací - IBO)¹

- Současná výjimka pro mezioborové organizace zakazuje jakékoliv dohody, jež zahrnují stanovení cen nebo kvót; **EP navrhuje** zakázat pouze dohody, které obsahují závazek uplatňovat pevně stanovenou cenu nebo pevně stanovený objem zboží.
- **Dopad:** Tato výjimka by umožnila většinu kartelových dohod o cenách a množství, horizontálních i vertikálních, tedy např. dohody o minimální ceně, dohody o vzorcích pro výpočet cen, dohody o cenové či množství orientaci, výměny

¹ Navrhované znění článku 210 odst. 4 písm. d) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013.

informačních cen, jež mohou vést ke stanovování pevných cen, či dohody omezující maximální objem výroby nebo dodávek.

2. krizové (množstevní) kartely²

- **EP navrhuje** povolit preemptivní množstevní kartely za účelem předcházení krizím.
- **Dopad:** Povolení tohoto typu kartelů by mohlo vést k opakovanému či trvalému vyloučení hospodářské soutěže (pokud jde o stanovení množství produkce) na zemědělských trzích, které jsou charakteristické vysokou volatilitou. V důsledku této výjimky by mohlo dojít k penalizaci efektivních producentů a následnému nedostatku zboží a zvýšení jejich cen.

3. národní kartely³

- **EP navrhuje**, aby si členské státy mohly v rámci národního trhu dále rozšířit některá pravidla (týkající se smluv obsahujících vzorce pro stanovení ceny nebo množství).
- **Dopad:** Pokud by členský stát takto pravidla rozšířil, zvýšil by se následně dovoz z jiných členských států, načež by tento stát zavedl další protekcionistická opatření dle svých zavedených pravidel, čímž by došlo k roztržštění vnitřního trhu a negativním dopadům na producenty/zemědělce.

4. zákaz dalšího prodeje zboží se ztrátou (případně pod cenou)⁴

- **Dopad:** Ze zkušeností členských států plyne, že takový zákaz má nepříznivé důsledky pro producenty, zemědělce i samotné spotřebitele. Důvodem je zvýšený tlak na producenty, ti jsou následně nuceni stlačovat výchozí (výrobní) cenu, z níž se vypočítává cena pro další prodej. Omezená cenová soutěž pak vede k vyšším spotřebitelským cenám. Prospěch z tohoto zákazu mohou mít pouze velké vertikálně integrované společnosti (což také zvyšuje motivaci ostatních producentů k integraci), neboť se v jejich případě nejedná o další prodej, ale o prodej v rámci jedné společnosti.

5. výjimka z dohod dle článku 101 odst. 1 SFEU pro iniciativy v oblasti udržitelnosti⁵

- Tato výjimka by se vztahovala pouze na vertikální (nikoliv horizontální) dohody, jež mají za cíl uplatňovat vyšší než povinné standardy týkající se životního prostředí nebo zdraví a kvality života zvířat. Podmínkou je zde nezbytnost.
- **Dopad:** Zavedení takové výjimky povede k absenci záruky obrany proti možnému vysokému nárůstu cen nebo omezení dodávek. Tyto dohody bude nadto nutné povinně oznamovat, což bude velkou administrativní zátěží pro hospodářské subjekty i státní správu.

---

² Navrhované znění článku 222 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013.

³ Navrhované znění článku 164 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013.

⁴ Nově zavedený článek 206a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013.

⁵ Navrhované znění článku 210a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013.

6. umožnění členským státům regulovat nabídku produktů s chráněným označením původu a chráněným zeměpisným označením⁶

- Cílem tohoto opatření je umožnit členským státům regulaci některých kategorií produktů s chráněným označením původu nebo chráněným zeměpisným označením. Pozitivní zkušenosti s tímto typem regulace byly doposud pozorovány u šunky a sýra. Přijetím tohoto opatření dojde k rozšíření výjimek ze soutěžních pravidel na všechny produkty s chráněným označením původu nebo chráněným zeměpisným označením. Je možné, že ve výsledku by kvůli přijetí této výjimky mohl vzrůst počet kartelů u produktů, které mají již dnes speciální ochranu, nicméně je patrné, že takováto spolupráce má určité pozorované pozitivní efekty.

7. odstranění povinného notifikačního systému pro většinu dohod mezioborových organizací⁷

- Tímto krokem by sice došlo ke snížení administrativní zátěže hospodářských subjektů a Komise, zároveň by však vzrostl počet kartelů mezioborových organizací, které by fungovaly až do doby, než by je soutěžní úřad odhalil a do budoucna zakázal.

Vážený pane místopředsedo Evropského parlamentu, dovoluji si Vás zdvořile požádat, abyste pro pozměňující návrhy v bodě 1-4 s ohledem na výše uvedené skutečnosti nehlasoval. V opačném případě by totiž reálně hrozilo narušení či úplné vyloučení hospodářské soutěže na dotčených zemědělských trzích, jež by mělo negativní dopad nejen na zemědělce, ale i na samotné konečné spotřebitele.

Ve vztahu k bodům 5-7 se domnívám, že tyto návrhy nejsou tak drastickým a jednoznačně negativním zásahem do fungování hospodářské soutěže a mají své opodstatnění, ať už ve snaze o udržitelný rozvoj a ochranu životního prostředí, či ve snížení administrativní zátěže soutěžních orgánů. Jejich vhodnost a efektivita však bude bezesporu záviset na konkrétním nastavení, za jakých podmínek se příslušná výjimka uplatní. Jsem však přesvědčen, že toto nastavení nesmí v žádném případě ve výsledku vést k úplnému vyloučení hospodářské soutěže, či jejímu drastickému snížení. Tyto body proto není z pohledu ochrany hospodářské soutěže třeba bez dalšího striktně odmítat, ale obezřetně sledovat, jak budou konkrétně nastaveny.

Pevně věřím, že se podaří dosáhnout takové podoby společné zemědělské politiky, aby i nadále zůstalo zachováno zdravé soutěžní prostředí, ve prospěch všech spotřebitelů i soutěžitelů.

V úctě

JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D.

---

⁶ Navrhované znění článku 166a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013.

⁷ Navrhované znění článku 210 odst. 1, 3 a 5 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013.